Nefndasvið Alþingis
b.t. stjórnskipunar- og eftirlitsnefndar
nefndasvid@althingi.is

Reykjavík, 16. október 2015

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á upplýsingalögum nr. 140/2012.

Þann 14. september 2015 var lagt fram á Alþingi frumvarp til laga um breytingu á upplýsingalögum nr. 140/2012, 19. mál, sem felur í sér nýtt ákvæði um upplýsingar um kaup á vörum og þjónustu. Samtök iðnaðarins eru hlynnt þeim markmiðum sem liggja til grundvallar þessum lagabreytingum, sem er að stuðla að auknu aðhaldi með fjármunum hins opinbera en við meðferð frumvarpsins þarf þó líta til sjónarmiða um viðskiptahagsmuni og samkeppnisstöðu fyrirtækja á almennum markaði, sem hið opinbera kaupir vöru og þjónustu af. Það þarf að liggja ljóst fyrir hvaða upplýsingar það eru sem stjórnvöldum og lögaðilum, sem eru að 51% hluta eða meira í eigu hins opinbera, er skylt að birta á grundvelli þessara lagabreytinga. Það getur varðað mikilvæga viðskiptahagsmuni ef t.d. einingarverð eru gerð opinber auk þess sem lýsingar á keyptri vöru og þjónustu kann að varða viðskiptahagsmuni fyrirtækisins ef um of ítarlegar upplýsingar er að ræða.

Í þessu samhengi benda Samtök iðnaðarins á að mikilvægt er að skoða hvort ástæða sé til að gera breytingar á gildandi upplýsingalögum vegna túlkunar dómstóla og úrskurðarnefndar um upplýsingamál á 14. gr. upplýsingalaga sem beitt hefur verið um aðgang aðila að gögnum í útboðum. Sú túlkun hefur leitt til þess að fyrirtækjum hefur verið veittur aðgangur að mikilvægum viðskiptaupplýsingum samkeppnisaðila sinna, þar á meðal einingarverðum. Nægir í því samhengi að benda á nýlegan dóm Hæstaréttar nr. 472/2015 þar sem þátttakanda í útboði var veittur aðgangur að tilboðsskrá annars bjóðanda, þar sem fram komu m.a. magntölur og einingarverð.

Rétt er að vekja athygli á að einingarverð eru í raun ein af forsendum þess að tilboðsmarkaður sé virkur. Séu einingarverð einstakra bjóðenda gerð opinber eða aðgengileg samkeppnisaðilum á markaði er hætta á því að skilvirkni útboðsmarkaðsins, ásamt þeirri hagkvæmni sem að er stefnt, minnki. Á útboðsmarkaði er viðtekin venja að líta á einingarverð sem trúnaðarmál milli kaupenda og bjóðenda.

Þess ber jafnframt að geta að samkeppnisreglur girða almennt fyrir að samkeppnisaðilar skiptist á verðupplýsingum enda slíkt talið til þess fallið að raska samkeppni, sjá til dæmis nýlegan úrskurð áfrýjunarnefndar samkeppnismála nr. 6/2015 Byko hf. og Norvik hf. Er óeðlilegt að slíkt samráð geti farið fram á grundvelli upplýsingalaganna þar sem fyrirtæki á markaði geta nálgast nákvæmar verðupplýsingar samkeppnisaðila, í gegnum stjórnvald eða lögaðila að mestum hluta í eigu hins opinbera.

Gera Samtök iðnaðarins athugasemd við framangreinda túlkun og framkvæmd dómstóla og telja brýnt að bregðast hér við.

Virðingarfyllst,

Björg Ásta Þórðardóttir,
lögfræðingur SI